

WAJTAOA

I TALEMAOT KINGDOM BLONG JEHOVA

**?Wanem Fiuja
Blong Yu?**

OL SAVE INSAED

?WANEM FIUJA BLONG YU?

- 3 Samfala Oli Traem Talemaot Fiuja**
- 4 ?Ol Man Oli Save Talemaot Fiuja?**
- 6 Ol Profet Tok We Oli Kamtru Finis**
- 8 Wan Samting We i Pruvum Se Profet Tok i Tru**
- 10 Ol Promes We Bambiae Oli Kamtru**
- 12 Yu Save Laef Olwe Long Wol**
- 14 !Fiuja Blong Yu Hem i Jus Blong Yu!**
- 16 “Ol Man We Tingting Blong Olgeta i Stap Daon, Bambiae Oli Tekem Graon Ya”**

?WANEM FIUJA BLONG YU?

?Yu stap tingbaot se fiuja blong yu mo famle blong yu bambiae i olsem wanem? Baebol i talem se:

“Ol stret man ya bambiae oli tekem graon ya i blong olgeta, mo bambiae oli stap long hem gogo i no save finis.”—Ol Sam 37:29.

Wajtaoa ya bambiae i halpem yu blong yu kasem save plan we God i gat fastaem long ol man mo wol ya, mo tu, samting we yu mas mekem blong yu kasem blessing from nambawan plan ya.

Vol. 139, No. 6 2018 BISLAMA
Oli Wokem: 69,804,000
Kopi Long 334 LANWIS

MAGASIN YA, *Wajtaoa*, i givim ona long Jehova God, we hem i Rula blong heven mo wol. Magasin ya i talemaot gud nius blong Kingdom blong God blong leftemap tingting blong ol man. I no longtaem, Kingdom ya bambiae i finisim ol rabis fasin mo mekem wol ya i kam wan paradaes. Magasin ya i pulum yumi blong bilif long Jisas Kraes, we hem i ded blong yumi save kasem laef we i no save finis. Jisas i stap rul finis olsem King long Kingdom blong God. Magasin ya i stat long 1879 mo hem i no mekem politik. Baebol nomo i stamba blong hem.

The Watchtower (ISSN 0043-1087)

Issue 6 May/June 2018 is published by Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc.;

L. Weaver, Jr., President; G. F. Simonis, Secretary-Treasurer; 1000 Red Mills Road, Wallkill, NY 12589-3299.

© 2018 Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania.

Printed in Japan.

For FIJI:
Jehovah's Witnesses of Fiji
PO Box 23
Suva

For JAPAN:
Watch Tower Bible and Tract Society
4-7-1 Nakashinden, Ebina City
Kanagawa-Pref, 243-0496

Blong kasem evri adres,
lukluk www.jw.org/bi/kontaktem.

?Yu yu wantem kasem moa save, mo maet wan fri Baebol stadi long haos blong yu?

Yu go long www.jw.org

no yu save askem samting ya long wan long ol adres ya.

Magasin ya i no blong salem. Oli yusum long fulwol blong tijim ol man long Baebol. Wok ya i stanap long presen mane nomo.

Blong givim presen mane, plis go long www.jw.org. Long magasin ya, oli yusum *Baebol Long Bislama*, be long ol vas blong Matiu-Revelesen, oli yusum *Niu Wol Translesen Baebol*. Mo sipos oli yusum wan nara Baebol, bambiae oli putum nem blong hem biae long vas.

Samfala Oli Traem Talemaot Fiuja

?Samtaem yu tingbaot se fiuja blong yu mo famle blong yu bambae i olsem wanem? ?Bambae yu kam rij o pua, bambae yu gat fren o yu stap yu wan? ?Laef blong yu bambae i longfala o i sot nomo? Plante taosen yia finis ol man oli stap lukaotem ansa blong ol kwestin ya.

Plante man oli stadi long ol niufala samting we oli kamaot, mo oli traem talemaot wanem bambae i kamaot long fiuja. Plante samting oli kamtru be plante nogat. Traem tingbaot, long 1912, Guglielmo Marconi we i wokem radio, i talem se: “Naolia we ol man oli stap yusum radio, bambae i no moa gat ol faet.” Wan man blong kampani ya *Decca Record*, we i agensem grup ya *Beatles* long 1962, i talem se i no longtaem bambae i no moa gat ol grup we oli plei gita.

Plante man oli go luk ol kleva blong traem faenemaot fiuja. Samfala oli askem advaes long ol man blong lukluk ol sta. Mo long plante magasin mo niuspepa i gat wan haf we i talemaot fiuja blong man

folem dei we hem i bon. Sam narafala oli go luk ol man we oli makem ol saen, yusum ol kad o namba, mo lukluk ol mak long han.

Bifo, sam man oli go luk ol pris blong oli toktok long ol god blong olgeta blong faenemaot fiuja. King Kresus blong Lidia i givim ol sas presen long wan pris blong Delfi long Gris, blong faenemaot samting we bambae i hapen taem hem i mekem faet long King Sirius blong Pesia. Pris ya i talem se sipos Kresus i faet agensem Sirius, bambae hem i spolem “wan kantri we i rul long plante ples.” !Ale, Kresus i gat strong tingting se bambae hem i win, be taem hem i go faet, Sirius nao i spolem hem wetem ol ami blong hem!

Ol tok blong pris ya i no kliia nating mo i no givhan long Kresus, from we tok ya i save kamtru long eni kantri we i winim faet ya. Kresus i kasem bigfala trabol from we hem i trastem giaman tok ya. ?Olsem wanem long olgeta tede we oli trastem ol man blong talemaot fiuja? ?Oli kasem gudfala samting from?

?OL MAN

OLI SAVE TALEMAOT FIUJA?

LUKLUK OL STA

Samfala oli lukluk ol sta blong talemaot fiuja. Oli ting se ol sta, mun, mo ol planet oli gat bigfala paoa long laef blong ol man. Oli talem se, fasin mo fiuja blong wan man, i dipen long ples we ol sta oli stap long hem, taem man ya i bon.

Nating se fasin ya blong lukluk ol sta blong talemaot fiuja i stat long Babilon bifo, be ol man oli folem yet. Long 2012, oli askem kwestin long ol man Amerika se, fasin ya blong lukluk ol sta blong talemaot fiuja i laenap wetem sayens o nogat. Bitim 30 pesen oli talem se fasin ya i “laenap lelebet wetem sayens,” mo 10 pesen i talem se “i laenap fulwan.” ?Tok ya i tru? Nogat. Hemia from we:

- Ol planet mo sta oli no gat paoa long laef blong man long fasin we ol man blong lukluk fiuja oli talem.
- Plante tok we ol man ya oli talemaot i no kliia, taswe i save stret long enikaen man nomo.
- Fasin ya blong talemaot fiuja from ol sta i stanap long tingting blong bifo, se ol planet oli stap goraon long wol. Be

hemia i no tru, from we ol planet oli stap goraon long san.

- Wan man i save go luk ol defdefren man blong lukluk sta, be bambae oli no talem sem samting long hem.
- Ol man blong lukluk sta oli wokem wan spesel kalenda, we i gat 12 haf blong hem. Oli putum nem blong ol haf ya wanwan folem ol grup blong sta. Oli ting se ol sta ya oli gat paoa long laef blong ol man wanwan, i dipen long dei mo manis we oli bon. Be long ol handred yia we i pas, sloslo wol i jeni-sim ples blong hem long medel blong ol grup blong sta, taswe kalenda ya i no moa stret.

Oli ting se wanwan grup blong sta i save soemaot fasin blong man we i bon long stret taem we ol sta ya oli kamaot. Be blong talem stret, olgeta man we oli bon long sem dei, oli no gat sem fasin. Dei we man i bon i no soemaot se fasin blong hem bambae i olsem wanem. Ol man blong lukluk sta oli jajem man folem samting we oli ting se i tru, be i no folem prapa fasin blong man. ?I stret blong mekem olsem?

LUKLUK OL SAEN

Stat long taem bifo kasem tede, plante man oli go luk ol kleva we oli lukluk ol saen blong talemaot fiuja. Sam kleva oli lukaot saen long ol samting olsem gat blong man mo anamol, mo fasin blong man faol blong kakae. Sam narafala oli lukluk lif ti o makas blong kofe, we i stap long kap afta we man i dring. Tede oli yusum ol kad, majik glas, daes, mo sam narafala rod blong talemaot fiuja blong man. ?Olsem wanem? ?Yumi save trastem ol saen ya blong soemaot fiuja? Nogat. I gud yumi tokbaot from wanem.

Traem tingbaot: Olgeta man blong talemaot fiuja oli sud givim sem save long saed blong wan man. Be plante taem samting we wan kleva i talem i defren long samting we narafala kleva i talem. Nating se tufala i yusum sem rod blong talemaot fiuja, be tufala i no givim sem save. Mo tu, sipos wan man i askem sem kwestin long tu kleva we tufala i yusum ol kad blong talemaot fiuja, ansa blong tufala i sud sem mak. Be plante taem i no olsem.

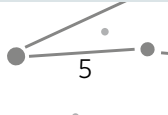
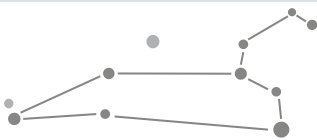
Plante man oli no moa trastem ol kleva we oli talemaot fiuja. Oli talem se ol kad mo ol majik glas we ol kleva oli yusum, oli nating nomo. Ol kleva oli wajem ol man i bitim ol tul we oli yusum. Maet oli askem kwestin, nao oli makem gud ol toktok mo aksen blong man ya blong faenemaot ol samting long saed blong hem. Nao oli mekem olsem se oli kasem save long hem tru long wan spesel paoa, be man ya nomo i bin talem. Taem oli luk se man ya i trastem olgeta, oli askem bigfala mane long hem.

SAMTING WE BAEBOL I TALEM

Ol man blong lukluk sta mo ol saen oli givim tingting se, taem yumi bon laef blong yumi i gat plan finis. ?Be hemia i tru? Baebol i talem se yumi naf blong jusum bilif blong yumi mo samting we yumi wantem mekem, mo ol jus ya oli gat paoa long fiuja blong yumi.—Josua 24:15.

Ol man we oli wosipim God oli gat wan moa risen blong sakemaot ol fa-

sin ya blong talemaot fiuja. Baebol i talem se: 'Bambae yufala i no mas go luk ol kleva, makemgud ol smosmol saen, mekem singsing long man, wokem ol bisnes blong masing mo posen, mo singaot long ol devel blong dedman blong oli givhan long yufala. Hae God i no laekem nating ol man we oli stap mekem olsem.'—Dutronome 18:10-12.

Ol Profet Tok We Oli Kamtru **Finis**

Olsem yumi tokbaot finis long stori blong Kresus, pris blong Delfi i giaman long hem, nao hem i lusum faet agensem king blong Pesia. Be Baebol i talem wan nambawan profet tok long saed blong Sirus, king blong Pesia, we evri smosmol haf blong hem i kamtru.

Samwe long 200 yia bifo we Sirus i bon, profet Aesea i talemaot nem blong hem mo olsem wanem bambae hem i winim strongfala taon ya Babilon.

Aesea 44:24, 27, 28: “[Jehova] i talem se, . . . ‘long tok blong mi nomo, mi mi save mekem dip solwota i kam drae olgeta. Mi save talem long [King Sirus] se, “Yu nao bambae yu rul long nem blong mi. Yu bambae yu mekem olsem we mi mi wantem. Yu bambae yu talemaot se olgeta oli mas stanemap taon ya Jerusalem bakegen, mo oli mas wokem fandesen blong haos blong mi bakegen.””

Wan man blong histri, Herodotus blong Gris, i talem se ol ami blong Sirus oli jenisim rod blong Yufretes Reva we i pastru long Babilon. Hemia i mekem se ol ami blong hem oli save krosem reva ya. Afta we oli winim taon ya, Sirus i letem ol man Jiu oli go fri blong bildim bakegen Jerusalem, we ol ami oli spolem 70 yia bifo.

Aesea 45:1: “[Jehova] i jusumaot King Sirus finis, blong hem i kam wan hae king. Hem i putumap king ya, blong hem i go mekem faet, gogo i winim ol narafala kantri, mo i sanem hem, blong i go tekemaot paoa blong ol narafala king, mo blong i openem ol doa blong bigfala stonwol blong ol taon, blong hem i save go insaed.”

Ol ami blong Pesia oli gotru long tu bigfala doa blong stonwol, we ol man Babilon oli foget blong satem. Sipos oli bin save plan blong Sirus, bambae oli satem ol doa ya long saed blong reva. Be oli no mekem olsem, taswe i isi nomo blong ol ami oli kam insaed mo winim taon ya.

I gat plante narafala profet tok blong Baebol tu we oli kamtru.* Ol profet tok ya oli no olsem ol tok blong ol man blong talemaot fiuja, we plante taem i kamaot long ol giaman god blong olgeta. Ol profet tok blong Baebol oli kamaot long Jehova, we i talem se: “Long stat blong olgeta samting, mi mi talemaot fastaem ol samting we biaen oli hapen. Bifo finis, mi mi talemaot ol samting we biaen oli kamtru.”—Aesea 46:10.

* Yu luk haf ya “Wan Samting We i Pruvum Se Profet Tok i Tru.”

Tru God ya Jehova, hem nomo i save talem ol tok olsem. Nem blong hem i min se “Hem i Mekem i Kamaot.” Nem ya i soemaot se hem i save fiuja, mo hem i naf blong mekem ol samting i kamtru olsem we hem i wantem. Mo nem ya i wan promes se bambae hem i mekem olgeta samting i kamtru, olsem we hem i talem.

OL PROFET TOK WE OLI STAP KAMTRU TEDE

?Yu yu wantem save sam profet tok blong Baebol, long saed blong taem blong yumi? Samwe long 2,000 yia bifo, Baebol i talem se “long ol las dei, laef bambae i strong tumas mo bambae i had blong winim ol trabol.” ?Ol las dei blong wanem? I no ol las dei blong wol mo ol man, be ol las dei blong trabol, hadtaem, mo ol samting we oli mekem man i safa plante taosen yia finis. Bambae yumi tokbaot sam long ol profet tok ya blong “ol las dei.”

2 Timoti 3:1-5: ‘Long ol las dei, bambae ol man oli tingbaot olgeta nomo, oli laekem mane tumas, oli tok flas, tingting blong olgeta i go antap tumas, oli tok nogud long ol narafala, oli no obei long papa mo mama, oli no save talem tangkiu, oli no holemstrong long ol narafala, oli no gat sore, oli no wantem lesin, oli spolem nem blong narafala, oli no save bos long tingting blong olgeta, oli wael olgeta, oli no laekem ol gudfala fasin, oli putum ol fren blong olgeta long han blong ol enemi, oli stronghed, oli flas, oli laekem moa ol samting we oli save harem gud long hem i bitim we oli lavem God. Long fes blong ol man, bambae oli mekem olsem se oli ona long God, be oli no wantem paa blong hem long laef blong olgeta.’

?Yu ting se ol fasin ya oli stap kam antap tede? ?Yu luksave se fulap man oli tingbaot olgeta nomo, oli laekem mane tumas, mo oli flas? ?Yu luk se fasin blong ol man i strong tumas mo oli no wantem lesin long narafala? Ating yu luk se fulap pikinini oli no moa obei long papa mo mama blong olgeta, mo ol man oli laekem moa ol samting we oli save harem gud long hem, i bitim we oli lavem God. Mo tu, evri dei, fasin blong ol man i stap kam mowas.

Matiu 24:6, 7: “Bambae yufala i harem se i gat faet mo yufala i harem nius blong ol faet. . . . Bambae ol kantri oli faet agensem ol narafala kantri, mo ol kingdom oli faet agensem ol narafala kingdom.”

Samfala oli talem se stat long 1914, bitim 100 milian man oli ded long ol faet. Namba ya i bigwan moa i bitim namba blong ol man long sam kantri. Traem tingbaot olsem wanem ol man ya oli safa, oli sore mo oli krae. ?Be ol kantri tede oli lanem samting from ol mastik ya, mo oli lego faet? Nogat.

Matiu 24:7: “Bambae kakae i sot.”

Wan grup we i wok blong givim kakae long ol man long wol, i talem se: “Nating se i gat naf kakae blong evriwan long wol, be 815 milian man, hemia 11 pesen blong ol man, oli go slip evri naet we oli hanggri nomo. Mo tu, bitim 33 pesen blong ol man oli no kakae gud.” Wan narafala grup i talem se, samwe long 3 milian pikinini oli ded evri yia from we oli hanggri.

Luk 21:11: “Bambae graon i seksek bigwan.”

Evri yia, graon i seksek samwe long 50,000 taem. Klosap 100 taem evri yia, graon i seksek bigwan we i spolem plante kaos, mo wan taem evri yia, i bigwan moa. Samfala i talem se, stat long yia 1975 kasesem 2000, samwe long 471,000 man oli ded taem graon i seksek.

Matiu 24:14: “Bambae oli talemaot gud nius ya blong Kingdom long olgeta ples long wol, blong oli witnes long olgeta neson, nao biae en bambae i kam.”

Bitim eit milian Witnes blong Jehova oli stap talemaot gud nius blong Kingdom blong God, long samwe 240 kantri long wol. Oli mekem wok ya long ol bigbigfala taon, ol vilej, antap long ol hil, mo long dakbus. Profet tok i talem se taem oli finisim wok ya olsem God i wantem, “en bambae i kam.” Hemia i min se en blong rul blong ol man. Wan narafala rul bambae i tekem ples blong hem, hemia rul blong Kingdom blong God. ?Wanem ol promes we bambae oli kamtru long taem ya? Plis ridim nekis pej.

WAN SAMTING WE I PRUVUM SE PROFET TOK I TRU

LONG ROM, ITALI, OLI STANEMAP WAN BIGFALA STON (AJ BLONG TAETAS) BLONG ONA LONG TAETAS WE I HEDGAVMAN BLONG ROM BIFO. PLANTE MAN BLONG OLGETA PLES LONG WOL OLI GO LUK STON YA.

YIA 33

Jisas i talemaot se Jerusalem bambae i lus

I gat tu pija we oli katem long Aj blong Taetas blong soemaot wan bigfala samting we i hapen longtaem bifo. Be plante man oli no save se, Baebol tu i tokbaot samting we tufala pija ya i soemaot. Aj ya i pruvum se profet tok blong Baebol i tru.

WAN TAON BAMBAE I LUS

Long taem blong Jisas, Rom i rul long plante kantri, i stat long Ingran mo Gaul (hemia Franis) i go kasem Ijip. Ol man long ol ples ya oli stap gud mo oli gat plante samting. Be i gat wan ples we i mekem gavman blong Rom i wari, hemia provins blong Judia we ol man blong hem oli no stap kwaet.

Wan buk (*Encyclopedia of Ancient Rome*) i talem se: "Klosap evri ples we Rom i rul long olgeta, oli laekem ol man Rom, mo Rom i laekem olgeta. Be Judia i defren. Ol man Jiu oli no laekem stap aninit long han blong ol man Rom we oli ting nating long kastom blong ol man Jiu. Mo ol man Rom oli no laekem nating ol man Jiu we oli stronghed." Plante man Jiu oli wantem wan lida blong politik we bambae i te-

kemaot olgeta long rul blong Rom, mo mekem Isrel i kambak olsem fastaem. Be long yia 33, Jisas i talem se bigfala trabol bambae i kasem Jerusalem.

Jisas i talem se: "*Ol dei oli stap kam we bambae ol enemi blong yu oli tekem ol pos we en blong olgeta i sap, nao oli stanemap raon long yu, mo bambae oli raonem gud yu mo oli blokem yu long evri saed. Bambae oli smasemgud yu wetem ol man we oli stap insaed long yu, mo bambae oli no livim wan ston blong yu i stap stanap long ples blong hem.*"—Luk 19: 43, 44.

Taem ol disaepol oli harem tok ya blong Jisas, tingting blong olgeta i fasfas. Tu dei biaen, oli stap lukluk tempol long Jerusalem, nao wan long olgeta i talem se: "*!Tija, yu luk! !Ol ston ya mo ol haos ya oli naes we oli naes!*" !Tru ya, sam ston long tempol oli longfala olsem 11 meta, oli bigwan olsem 5 meta, mo oli hae olsem 3 meta! Be Jisas i ansa se: "*Ol samting ya we yufala i stap lukluk naoia, i gat ol dei i stap kam we bambae oli brekemdaon evri ston blong olgeta,*

mo bambae i no gat wan i stap long ples blong hem."—Mak 13:1; Luk 21:6.

Jisas i gohed, i se: "*Taem yufala i luk ol soldia oli raonemgud Jerusalem, yufala i mas save se klosap nao bambae taon ya i lus. Ale, olgeta we oli stap long Judia, i gud oli ronwe i go long ol bigfala hil, mo olgeta we oli stap insaed long taon ya, i gud oli ronwe, mo olgeta we oli stap long ol ples raonabaot, i gud oli no go insaed long taon ya.*" (Luk 21:20, 21) ?Olsem w-nem? ?Tok ya i kamtru?

TAON YA I LUS

Afta we toti tri yia i pas, ol man Judia oli harem nogud yet blong stap aninit long rul blong Rom. Long yia 66, wan haeman blong Rom we i rul long Judia, Gessius Florus, i stilim mane long tempol. Ol man Jiu oli kros bitim mak mo oli harem se i naf nao. Fulap man Jiu oli kam long Jerusalem, oli kilim i ded ol soldia blong Rom, mo oli talemaot se oli kam independen.

Samwe long tri manis biaen, Cestius Gallus i lidim bitim 30,000 soldia blong Rom i go long Jerusalem blong

YIA 66

Cestius Gallus i lidim ol soldia blong Rom oli go long Jerusalem blong finisim rebelian

YIA 70

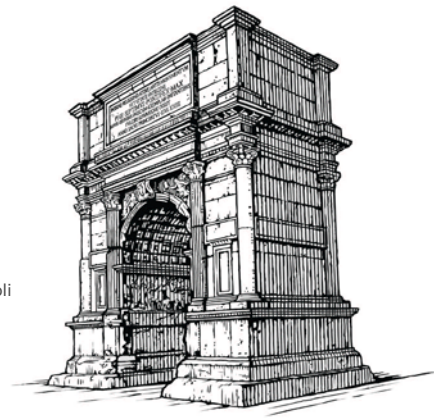
Taetas mo ol soldia blong Rom oli stilim ol sas samting long Jerusalem mo long tempol, mo biae oli bonem

YIA 71

Taem Taetas i gobak long Rom, ol man oli welkamem gud hem

YIA 81

Taetas i ded, mo smoltaem biae oli bildim Aj blong ona long hem

Aj blong Taetas tede

stopem rebelian ya. Kwiktaem nomo oli go insaed long taon ya mo oli stat blong brekem stonwol we i gorao long tempol. Be wantaem nomo, oli lego mo oli gobak. Ol man Jiu we oli rebel oli glad tumas mo oli ronem olgeta. Taem ol man blong tufala saed ya oli stap faet, ol Kristin oli aot long Jerusalem, oli ronwe i go long ol hil narasaed long Jordan Reva, blong obei long tok we Jisas i talem.—Matiu 24:15, 16.

Wan yia biae, Jenerol Vespasian mo boe blong hem Taetas, i lidim ol ami blong Rom oli go faet bakegen long Judia. Be long yia 68, smoltaem afta we hedgavman ya Nero i ded, Vespasian i gobak blong kam hedgavman, mo Taetas wetem 60,000 soldia oli gohed blong faet agensem ol man Jiu.

Long manis Jun long yia 70, Taetas i talem long ol soldia blong hem se oli mas katemdaon ol tri long Judia, sa-penem olgeta, mo wokem wan fenis we i longfala olsem 7 kilometa, i gorao long Jerusalem. Bifo long Septemba, oli stilim ol gudfala samting blong taon ya mo tempol, mo oli

bonem. Olsem Jisas i bin talem, oli brekemdaon evri ston, we i no moa gat wan i stap long stret ples blong hem. (Luk 19:43, 44) Ol ripot oli talem se, “samwe long 250,000 kasem 500,000 man oli ded long Jerusalem mo ol narafala ples long Judia.”

ROM I WINIM FAET

Taem Taetas i gobak long Rom long yia 71, ol man oli welkamem gud hem. Oli joen wanples blong mekem wan lafet we i bigwan moa i bitim ol narafala lafet we oli mekem taem Rom i win.

Ol man oli stap olbaot long rod blong lukluk ol sas samting we ol soldia oli karem i kambak long faet. Ol bigbigfala kat oli karem ol samting we oli winim long faet mo ol samting we oli stilim long tempol long Jerusalem. Mo tu, oli soemaot ol sip we oli winim long faet.

Long yia 79, Taetas i tekem ples blong papa blong hem Vespasian. Be tu yia biae, hem i ded. Brata blong hem Domitian, i rul long ples blong hem, mo kwiktaem nomo hem i stanemap bigfala ston ya blong ona long Taetas.

STON YA I STAP YET TEDE

Evri yia, plante taosen man oli go visitim Aj blong Taetas long Rom. Samfala oli tingbaot Aj ya olsem nambawan wok blong ol man we oli gat gudhan blong katem ston, sam narafala oli ting se i makem bigfala paoa blong Rom, mo sam narafala bakegen oli luk Aj ya olsem memori blong taem ya we Jerusalem mo haos tempol i lus.

Taem yumi ridim Baebol, yumi kasem save se i gat wan narafala risen from wanem Aj blong Taetas i impoten. Hem i pruvum se profet tok blong Baebol i tru, mo yumi save trastem se ol tok ya oli kamaot long God.—2 Pita 1:19-21.

Ol Promes We Bambae Oli Kamtru

Ol man blong God oli stap talemaot gud nius blong Kingdom long olgeta ples long wol, olsem we Jisas i bin talem. (Matiu 24:14) Buk blong Daniel i talem se Kingdom, hem i gavman blong God. Japta 2 blong buk ya i tokbaot profet tok long saed blong ol defdefren gavman, we oli rul stat long Babilon bifo kam kasem tede. Vas 44 i tokbaot samting we bambae i hapen long fiuja, i se:

“God ya we i stap long heven bambae i stanem-ap wan king we rul blong hem bambae i no save finis samtaem. Bambae i no gat wan king i save winim hem. Bambae hem i save flatemgud paoa blong ol narafala king, nao bambae hem i rul oltaem gogo i no save finis.”

Profet tok ya mo sam narawan bakegen oli talem se, Kingdom blong God bambae i spolem ol gavman blong man, mo Kingdom ya nomo bambae i rul long ol man long wol. ?Laef bambae i olsem wanem taem Kingdom i rul? Hemia sam long ol nambawan promes we bambae oli kamtru i no longtaem.

I NO MOA GAT FAET

Ol Sam 46:9: “[God] i stap mekem ol faet i finis long olgeta ples long wol. Hem i stap brekem ol bonara, i stap spolem ol spia, mo i stap bonem ol sil long faea.”

!Traem tingbaot se wol ya bambae i olsem wanem sipos ol man oli no moa yusum mane mo save we oli gat, blong wokem ol tul blong faet we i kilim man i ded, be oli yusum nomo blong givhan long olgeta! Hemia samting we bambae i kamtru taem Kingdom blong God i rul.

I NO MOA GAT SIK

Aesea 33:24: “Bambae i no moa gat man . . . we i save talem se hem i sik.”

Bambae i no moa gat man i kasem sik blong hat, kansa, malaria, mo sam narafala sik bakegen. Bambae i no moa nidim ol hospital mo meresin. Long fiuja, ol man long wol bambae oli gat gudfala helt.

I GAT FULAP KAKAE

Ol Sam 72:16: ‘Bambae i gat plante kakae we ol hil oli fulap gud long hem.’

Graon bambae i givim kakae we i naf long evriwan. Bambae ol man oli no moa hanggri mo oli gat gudfala kakae.

I NO MOA GAT KRAE, DED, MO SOA LONG BODI

Revelesen 21:4: “[God] bambae i ravemaot wota blong ae blong olgeta, mo bambae i no moa gat man i ded, mo bambae man i no moa krae from we hem i sore, mo bambae i no moa gat man i krae, mo bambae man i no moa harem nogud long bodi blong hem. Ol samting ya blong bifo oli lus olgeta.”

!Hemia i min se bambae ol man oli laef olwe long paradaes long wol! Hemia nao promes blong Jehova, we i wokem yumi mo i lavem yumi tumas.

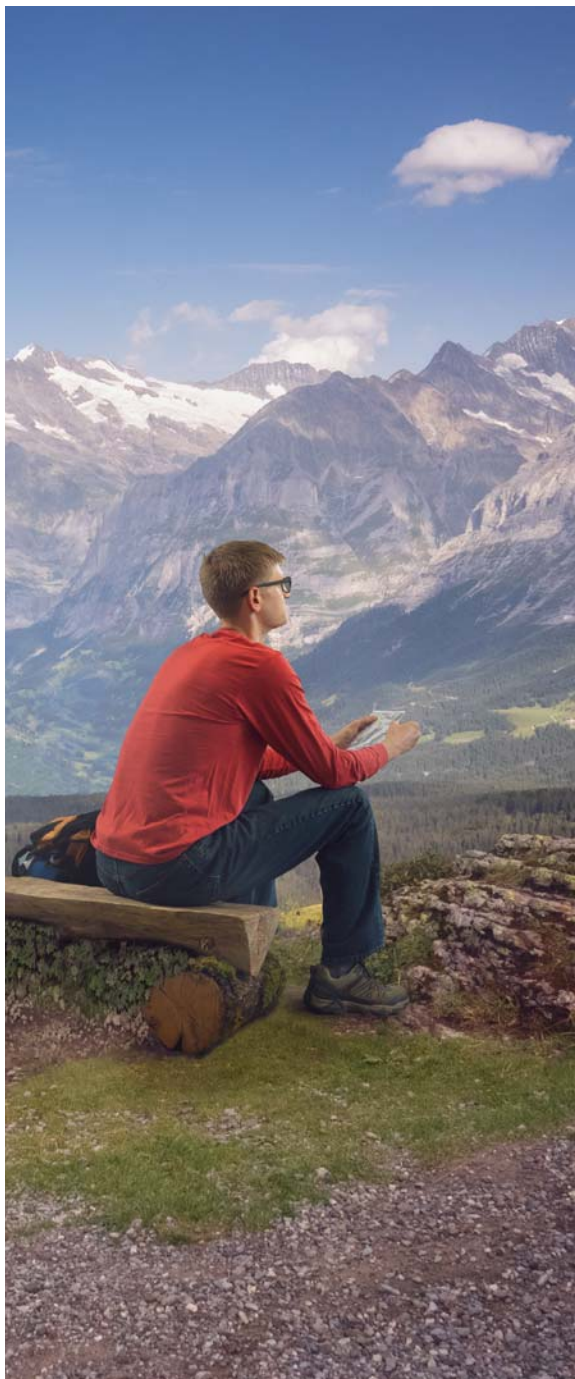
TOK YA BAMBAE I KAMTRU

?Olsem wanem? ?Ol promes ya oli olsem drim nomo? Maet plante man oli agri se ol promes ya we Baebol i talem oli gud, be i had tumas blong bilivim se man i save laef olwe. Yumi no sapraes long samting ya, from we i no gat wan man we i laef olwe samtaem.

Ol man oli lan long laef we i had, from we longtaem finis oli slef blong sin mo ded, oli harem no-gud long bodi, mo oli safa. Be samting ya i defren olgeta long plan we Jehova i gat fastaem.

Yumi suagud se ol promes ya bambae oli kamtru, from we God i talem se: “Bambae [tok blong mi] i mekem olgeta samting we mi mi mekem plan se i mas mekem, we i no mestem wan long olgeta, bambae hem i mekem evri samting we mi mi sanem hem blong i mekem.”—Aesea 55:11.

Baebol i tokbaot Jehova se hem i “no save giaman.” (Taetas 1:2) Hem nao i promes blong mekem ol gudfala samting ya long fiuja, taswe yumi mas tingting gud long ol kwestin ya: ?Man i save laef olwe long Paradaes long wol? ?Yumi mas mekem wanem blong kasem ol blesing ya? Ol haf we i kam biae bambae oli ansa long ol kwestin ya.

Yu **Save** Laef Olwe Long Wol

!HEMIA WAN NAMBAWAN PROMES! God we i wokem yumi i promes se bambae yumi laef olwe, **long wol ya**. Be plante man oli harem se i had blong bilivim tok ya. Oli talem se ‘Yumi evriwan i mas ded,’ o ‘Yumi bon mo yumi ded, i olsem nao.’ Sam narafala oli ting se oli save kasem laef olwe, be i no long wol ya. Oli talem se bambae oli kasem laef ya nomo afta we oli ded mo oli go long heven. ?Wanem tingting blong yu?

Bifo we yu ansa, i gud yu tingbaot samting we Baebol i talem long ol trifala kwestin ya: ?Olsem wanem bodi blong yumi i soemaot se God i wantem we yumi laef olwe? ?Wanem plan blong God long saed blong wol mo ol man? ?Olsem wanem ded i kasem ol man?

OL MAN OLI SPESEL

Long olgeta laef samting we God i wokem long wol ya, ol man oli spesel. ?From wanem? Baebol i talem se God i wokem man blong i “tekem fasin blong hem, i olsem hem.” (Jenesis 1:26, 27) ?Hemia i minim wanem? I min se man i naf blong gat ol fasin blong God, olsem lav mo stret fasin.

Mo tu, ol man oli save tingting, skelem samting, save ol fasin we i gud mo i nogud, mo kam fren

blong God. Taswe yumi save harem gud long ol gudgudfala samting we God i wokem long skae mo long wol, mo tu yumi glad blong droem ol pija, lesin long miusik, mo wokem ol singsing. Antap long ol samting ya, ol man nomo oli save wosipim God. Ol fasin ya oli mekem se ol man oli defren olgeta long ol nara laef samting long wol ya.

Traem tingbaot: ?Sipos God i wokem man blong i gat ol gudfala fasin mo gudhan blong mekem samting, i min se hem i wantem we yumi laef sot taem nomo? Samting we i tru se, man nomo i gat ol fasin ya blong i save harem gud blong laef olwe long wol ya.

PLAN WE GOD I GAT FASTAEM

Samfala oli talem se, God i no mekem man blong i laef olwe long wol. Oli talem se ol man oli laef long wol ya blong smoltaem nomo, olsem wan ples blong traem olgeta, blong luk se hu i naf blong go long heven blong laef olwe wetem God. Sipos i olsem, i min se God nao i stamba blong ol nogud samting we oli hapen long wol. Be samting ya i agensem fasin blong God. Baebol i tokbaot God se: “Hem i stret olwe nomo . . . mo hem i tru. Oltaem, tingting blong hem bambae i stap strong

long olgeta. Oltaem hem i stap mekem ol samting we i stret, mo i stap mekem sem mak nomo long olgeta man.”—Dutronome 32:4.

Baebol i talem plan blong God i klia nomo long saed blong wol ya, se: “Heven i ples blong Hae God nomo, be wol ya, hem i givim long man.” (Ol Sam 115:16) God i wokem wol ya olsem wan naesfala hom blong ol man, mo i mekem evri samting we man i nidim blong harem gud mo laef olwe.—Jene-sis 2:8, 9.

Mo tu, Baebol i talem plan blong God i klia nomo long saed blong ol man. Hem i givim wok ya long fas man mo woman se tufala i mas ‘gat plan-te pikinini we oli save go stap long olgeta ples long wol, mo mekem evri samting long wol ya oli stap aninit long han blong olgeta, mo bos long ol fis, ol pijin, mo ol narafala samting we i gat laef.’ (Jene-sis 1:28) !Hemia wan nambawan blesing blong tu-fala i lukaot gud long Paradaes mo mekem i kam bigwan moa! Tru ya, Adam mo Iv i save kasem blesing ya, mo tu, olgeta we bambae oli kamaot biaen long tufala oli save laef olwe long wol, be i no long heven.

?FROM WANEM YUMI STAP DED?

?From wanem ol man oli stap ded? Baebol i soemaot se wan spirit pikinini blong God we biaen i kam Devel Setan, i traem spoem plan blong God long Iden. ?Hem i mekem wanem?

Setan i trikim fas papa mo mama blong yumi Adam mo Iv, blong tufala i joen wetem hem blong agensem God. Setan i talem se God i stap blokem tufala, blong tufala i no save samting we i gud mo samting we i nogud. Tufala i jus blong folem Setan mo agensem God. ?Wanem i kamaot? Taem i pas, nao tufala i ded olsem we God i talem. Tufala i lu-sum janis ya blong laef olwe long Paradaes long wol.—Jene-sis 2:17; 3:1-6; 5:5.

Stronghed fasin ya blong Adam mo Iv i mekem se trabol i kasem olgeta man long wol. Baebol i talem se: “Wan man [Adam] nomo i mekem se sin i kam long wol, mo ded i kamaot from sin. Mo ded i kasem olgeta man.” (Rom 5:12) Yumi ded from

we yumi kasem sin blong Adam mo Iv, be i no from we i stap long ‘plan’ blong God.

YU SAVE LAEF OLWE LONG WOL

Samting we i hapen long Iden i no blokem plan we God i gat long wol ya mo ol man. From we God i gat lav mo stret fasin, hem i mekem rod blong ol man oli save kam fri long sin mo ded. Aposol Pol i eksplenem se: “Pei blong sin, hemia ded. Be presen we God i givim tru long Masta blong yumi Kraes Jisas, hemia laef we i no save finis.” (Rom 6:23) God i lavem ol man taswe “hem i givim stret Pikinini blong hem [Jisas], wan nomo we hem i gat, blong olgeta man we oli soemaot se oli bilif long hem, oli no ded be oli kasem laef we i no save finis.” (Jon 3:16) Jisas i rere blong givim laef blong hem olsem wan ransom sakrefaes blong gi-vimbak long ol man evri samting we Adam i lu-sum.*

I no longtaem, promes blong God long saed blong Paradaes bambae i kamtru. Yu tu yu save kasem blesing ya sipos yu obei long tok blong Jisas se: “Yufala i mas pas long get ya we i smol, from we get we i bigwan mo rod we i isi, i lidim man i go long ded, mo plante man oli stap folem rod ya. Be get ya we i smol mo rod we i strong, i lidim man i go long laef, mo smol man nomo oli faenem.” (Matiu 7:13, 14) Yes, fiuja blong yu hem i jus blong yu. ?Bambae yu yu mekem wanem?

* Sipos yu wantem save moa long samting we ransom i save mekem long yu, yu luk lesen 27 blong buk ya !Enjoem Laef Olwe! we ol Witnes blong Jehova oli wokem, mo i fri blong daonlodem long www.jw.org.

“Heven i ples blong
Hae God nomo,
be wol ya, hem
i givim long man.”

—Ol Sam 115:16

!Fiuja Blong Yu Hem i Jus Blong Yu!

?YU YU SAVE JUSUM FIUJA BLONG YU? Sam man oli ting se oli no save mekem prapa jus blong olgeta from we God i makemaot finis fiuja blong olgeta. Taem oli no save mekem samting we oli wantem, oli lego nomo. Oli talem se: “!Hemia i stap long plan finis!”

Sam narafala, tingting i foldaon from we oli luk se i no gat rod blong stretem ol nogud fasin long wol ya. Mo tu, nating se oli traehad blong mekem laef i kam gud moa, be plante taem faet, raf fasin, disasta, mo ol sik i spolem plan blong olgeta. Taswe oli talem se: “!Lego nomo!”

Oli samting we oli hapen long laef oli save spolem ol plan blong yu. (Prija 9:11) Be long saed blong laef olwe long fiuja, hem i jus blong yu. Baebol i soemaot se fiuja blong yu i dipen long jus blong yu. I gud yumi luk samting we Baebol i talem.

Bifo we neson blong Isrel i go long Promes Lan, lida blong olgeta, Moses, i talem se: “?Yufala i wantem laef, no yufala i wantem ded? ?Yufala i wantem blong Hae God i blesem yufala, no blong hem i givim panis long yufala? . . . yufala i mas jus. . . Hae God i God blong yumi, mo yufala i mas lavem hem, yufala i mas obei long hem, mo oltaem, tingting blong yufala i mas strong long hem.”—**Dutronome 30:15, 19, 20.**

Yes, God i tekemaot ol man Isrel we oli wok slef long Ijip, mo i givim janis long olgeta blong oli fri mo glad long Promes Lan. Be oli no kasem ol blessing ya olsem nomo. Oli mas “jusumaot laef.” ?Olsem wanem oli jusumaot laef? Oli mas ‘lavem God, obei long hem, mo tingting blong olgeta i mas stap strong long hem.’

Sem mak tede, yu tu yu mas jus, mo fiuja blong yu bambae i dipen long jus we yu mekem. Sipos yu jus blong lavem God, obei long hem, mo tingting blong yu i stap strong long hem, i olsem we yu jusum laef, hemia laef we i no save finis long paraes long wol. ?Be olsem wanem blong mekem trifala samting ya?

LAVEM GOD

Lav i nambawan fasin blong God. Tabu spirit i pulum aposol Jon blong raetem se: “God hem i lav.” (1 Jon 4:8) Taswe, taem wan man i askem long Jisas se wanem loa i hae moa, Jisas i talem se: “Yu mas lavem God blong yu Jehova long olgeta hat blong yu mo long olgeta laef blong yu mo long olgeta tingting blong yu.” (Matiu 22:37) Yumi no save fren gud wetem Jehova God sipos yumi fraet nogud long hem o yumi obei long hem nomo from we yumi mas, be yumi save fren gud wetem hem sipos yumi lavem hem. ?From wanem yumi mas jus blong lavem hem?

Jehova i lavem ol man olsem wan papa we i lavem ol pikinini blong hem. Nating se papa ya i sinman, hem i tijim, i leftemap tingting, i givhan, mo i stretem ol pikinini blong hem, from we hem i lavem olgeta mo i wantem se oli glad mo oli gat wan gudfala laef. ?Be papa ya i wantem se ol pikinini oli mekem wanem? Hem i wantem se oli lavem hem, mo oli folem ol tijing we hem i givim blong halpem olgeta. ?Yu ting se i stret we Papa blong yumi long heven i wantem se yumi lavem hem mo yumi glad long ol samting we hem i givim?

“?Yufala i wantem laef, no yufala i wantem ded? ?Yufala i wantem blong Hae God i blesem yufala, no blong hem i givim panis long yufala? . . . !Mi mi wantem tumas blong yufala i jusumaot laef!”

—Dutronome 30:19

LESIN LONG GOD

Long ol olfala hanraet blong Baebol, plante taem tok ya “lesin” i minim “obei.” Hemia i sem mak taem yumi talem long pikinini se: “Lesin long papa mo mama blong yu.” Taswe, lesin long God i min se yumi kasem save long ol tok blong hem mo yumi obei. Yumi no save harem God taem hem i toktok, be yumi lesin long hem taem yumi ridim Tok blong hem Baebol mo yumi folem long laef blong yumi. —1 Jon 5:3.

Jisas i soemaot se i impoten blong lesin long God, i se: “Man i mas laef, i no long bred nomo, be long evri tok we Jehova i talemaot.” (Matiu 4:4) I impoten blong tekem ol kakae we i mekem bodi i strong, be i moa impoten blong tekem ol save blong God. ?From wanem? King Solomon i talem waes tok ya se: “Mane i save givhan blong mekem laef blong yu i gud, be waes tu i save mekem samting ya, mo hem i save go moa. Hem i save mekem we laef blong yu bambae i stap gud olwe.” (Prija 7: 12) Save mo waes blong God i protektem yumi, mo i givhan long yumi, blong yumi jusum laef we i no save finis long fiuja.

OLTAEM TINGTING I MAS STRONG LONG HEM

Traem tingbaot pijatok blong Jisas we yumi tokbaot finis. Hem i talem se: “Get ya we i smol mo rod we i strong, i lidim man i go long laef, mo smol man nomo oli faenem.” (Matiu 7:13, 14) Tingbaot se yu stap wokbaot long wan rod olsem. Ating bambae yu glad sipos wan waes man i lidim yu mo i stap klosap long yu, blong yu save kasem ples we yu wantem go long hem. Taswe i gud yumi stap klosap long God

oltaem, blong yumi save kasem laef olwe. (Ol Sam 16:8) ?Olsem wanem blong stap klosap long God?

Evri dei, i gat plante samting we yumi mas mekem, mo plante moa we yumi wantem mekem. Ol samting ya oli save pulum tingting blong yumi mo mekem se yumi bisi, nao yumi gat smoltaem nomo i stap blong tingbaot samting we God i wantem. Taswe Baebol i talem se: “Yufala i mas lukaot gud olsem wanem yufala i wokbaot, yufala i no mas wokbaot olsem ol man we oli no waes, be olsem ol man we oli waes, yufala i yusum gud taem blong yufala, from we yumi laef long ol dei we oli rabis we oli rabis.” (Efesas 5:15, 16) Taem yumi traehad moa blong fren gud wetem God, yumi stap klosap long hem.—Matiu 6:33.

!HEM I JUS BLONG YU!

Nating se yu no save jenisim samting we i hapen finis, be yu save jusum wan fiuja blong yu mo famle blong yu we i sef mo i gud. Baebol i soemaot se Papa blong yumi Jehova i lavem yumi tumas, mo i talem samting we hem i wantem blong yumi mekem. Makem ol tok we profet Maeka i talem:

“[God] i wantem blong yumi stap mekem ol fasin we i stret gud, mo blong yumi stap soemaot we yumi lavem ol man tumas, mo blong yumi stap fren gud wetem hem long evri haf blong laef blong yumi, we tingting blong yumi i stap daon.”—**Maeka 6:8.**

Jehova i singaot yu blong yu frengud wetem hem, mo yu kasem ol blesing we bambae hem i givim long ol man blong hem. ?Bambae yu tekem janis ya? !Hemia jus blong yu!

“OL MAN WE TINGTING BLONG OLGETA I STAP DAON, BAMBAE OLI TEKEM GRAON YA”

Oltaem yumi stap luk ol fasin we i no stret, mo ol rabis man oli mekem i no stret long ol gudfala man. ?Olsem wanem? ?I gat wan taem we ol rabis fasin long wol ya bambae oli finis?

Ol Sam 37 i givim ansa, mo i givim ol gudfala advaes blong lidim yumi. Makem samting we hem i talem long ol kwestin ya.

- ?Yumi mas mekem wanem taem narafala i mekem i nogud long yumi?—Vas 1, 2.
- ?Wanem bambae i hapen long ol rabis man?—Vas 10.
- ?Wanem fiuja blong ol man we oli mekem stret fasin?—Vas 11, 29.
- ?Yumi mas mekem wanem naoia?—Vas 34.

Ol Sam 37 i talem se olgeta we oli ‘putum tingting blong olgeta i stap strong long Hae God, mo obei long ol tok blong hem,’ bambae oli kasem wan nambawan fiuja. Ol Witnes blong Jehova bambae oli glad blong stadi Baebol wetem yu, nao yu mo famle blong yu i save gat wan gudfala fiuja.

PLIS SANEM BUK YA LONG MI
!Enjoem Laef Olwe!

Blong save moa long gudfala fiuja we God i promes, statem wan Baebol kos wetem buklet ya we ol Witnes blong Jehova oli wokem. Yu save luk tu long www.jw.org

LANWIS _____

NEM _____

ADRES _____

Blong sanem, yu luk adres long pej 2. From we mi fulumap fom ya, mi agri se ol Witnes blong Jehova oli save yusum ol infomesen long saed blong mi folem *Privacy Policy* long jw.org, blong oli save faenam mi.

 Yu save daonlodem magasin ya mo sam narawan long Intenet (I fri nomo)

Baebol i stap long Intenet long bitim 150 lanwis

Yu go long www.jw.org no yu skanem code ya

wp18-2-LV
220718